

SÄÄNNÖT - SUOMEN BIOPANKKIOSUUSKUNTA

1 § Toiminimi ja kotipaikka

Osuuskunnan toiminimi on Suomen Biopankkiosuuskunta, englanniksi Finnish Biobank Cooperative, ruotsiksi Finska Biobankandelslaget, ja sen kotipaikka on Turku.

Aputoiminiminä voidaan rekisteröidä Biopankki Suomi, Biobank Finland, Suomen Biopankit, Biobanks Finland, Biobank Finland Joint Operator, Biobanks Finland Joint Operator tai muu hallituksen päättämä aputoiminimi.

2 § Osuuskunnan toiminnan tarkoitus ja toimiala

Osuuskunnan toiminnan tarkoituksena on jäsenten talouden tai elinkeinon ja niiden muiden toimintojen tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät osuuskunnan tarjoamia palveluita ja että osuuskunta tarjoaa palveluita myös muille kuin jäsenille sidosyksikköasemaansa kuitenkaan vaarantamatta. Osuuskunta voi järjestää palvelut tytäryhteisön avulla tai muulla tavalla.

Osuuskunnan toimiala on tarjota biopankkitoimintaan ja muuhun ihmisperäisiä näytteitä ja tietoja käyttävään tutkimustoimintaan liittyviä palveluita pääosin jäsenilleen, mutta myös muille koti- ja ulkomaisille asiakkaille. Osuuskunta tarjoaa koulutusta ja konsultointia, tietojärjestelmä-, laadunhallinta-, projektinjohto- ja liiketoimintapalveluita sekä tieteellisiä, tutkimuseettisiä ja oikeudellisia palveluita. Lisäksi osuuskunta myy näytteisiin ja niihin liittyviin tietoihin perustuvia palveluita. Osuuskunta voi hallituksen niin päättäessä rekisteröityä biopankiksi, jolloin sen on mahdollista toimia biopankkilain mukaisena biopankkina.

Osuuskunta voi toimia yhteishankintayksikkönä jäsenilleen biopankkitoimintaan liittyvissä hankinnoissa.

3 § Jäsenyyden hakeminen, alkaminen ja siirtyminen

Osuuskunnan jäsenyyttä haetaan kirjallisesti hallitukselta. Osuuskunnan hallitus päättää hakemuksen hyväksymisestä. Jäsenyys alkaa, kun hakemus on hyväksytty.

Osuuskunnan jäseneksi voidaan hyväksyä vain oikeushenkilö, joka on Suomessa rekisteröity biopankki tai harjoittaa biopankkitoimintaa Suomessa rekisteröidyn biopankin kautta. Jäseneksi voidaan hyväksyä myös oikeushenkilö, joka rahoittaa Suomessa rekisteröityä biopankkia tai muuten toimii sellaisen taustaorganisaationa biopankkitoimintaa harjoittavan jäsenen kanssa solmitun sopimuksen perusteella.

Mikäli osuuskunnan jäsen on sairaanhoitopiiri, jonka toiminnot sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen yhteydessä tai muuten siirtyvät maakunnalle tai muulle oikeushenkilölle, sairaanhoitopiirillä on oikeus siirtää jäsenyytensä tällaiselle sairaanhoitopiiriin tehtävät vastaanottavalle toimijalle yhdessä osuuskunnan osuuden ja jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden kanssa.

4 § Jäsenyyden päättyminen

Jäsen voi erota osuuskunnasta ilmoittamalla siitä kirjallisesti osuuskunnalle. Eroilmoitus katsotaan osuuskunnalle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai muulle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa toiminimi.

Jäsen voidaan erottaa, jos se on laiminlyönyt jäsenyydestä johtuvan velvollisuutensa, ei enää käytä osuuskunnan palveluita, aiheuttaa osuuskunnalle vahinkoa tai muutoin toimii osuuskunnan edun vastaisesti. Jäsenen erottamisesta päättää hallitus.

Jäsenelle on toimitettava kirjallinen ilmoitus erottamisperusteesta ja päätöksen tekevästä hallituksen kokouksesta vähintään kuukautta ennen kokousta. Ilmoitus on toimitettava jäsenelle jäsenluetteloon merkittyyn tai muuten osuuskunnan tiedossa olevaan osoitteeseen. Erotetulla jäsenellä on oikeus vaatia erottamispäätöksen siirtämistä osuuskunnan kokouksen päätettäväksi. Siirtoa koskeva kirjallinen vaatimus on toimitettava tiedoksi osuuskunnan hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai toiminimenkirjoittajalle kuukauden kuluessa siitä, kun erottamispäätöksestä on kirjallisesti ilmoitettu erotetulle hänen jäsenluetteloon merkittyyn tai muutoin osuuskunnan tiedossa olevaan osoitteeseen. Hallituksella on oikeus omasta aloitteestaankin siirtää asia osuuskunnan kokouksen päätettäväksi. Erotettu saa moittia osuuskunnan kokouksen tekemää erottamispäätöstä tuomioistuimessa.

5 § Jäsenluettelo

Hallituksen on pidettävä osuuskunnan jäsenistä ja entisistä jäsenistä aakkosellista luetteloa siten kuin osuuskuntalaissa määrätään. Jos osuuskunnan osuuksia voivat merkitä myös muut kuin jäsenet, myös tällaiset omistajat on merkittävä luetteloon. Jäsenluetteloon merkittävistä tiedoista ja jäsenluettelon julkisuudesta säädetään osuuskuntalaissa.

6 § Jäsenen velvollisuus käyttää osuuskunnan palveluja

Biopankkitoimintaa harjoittava jäsen on biopankkitoiminnassaan velvollinen käyttämään pääasiassa osuuskunnan tarjoamia palveluita jäsenten yhteisesti sopimassa laajuudessa, lain julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) ja muun soveltuvan lainsäädännön salliessa. Tämän velvoitteen rikkomisesta aiheutuvista seuraamuksista voidaan sopia erillisessä jäsensopimuksessa.

7 § Muiden kuin jäsenten oikeus käyttää osuuskunnan palveluja

Osuuskunta voi tarjota palveluitaan myös muille kuin jäsenille, ei kuitenkaan siten, että sen sidosyksikköasema vaarantuu.

8 § Osuus ja osuuden merkintä

Jäsenen on otettava yksi osuus. Jäsenellä voi olla vain yksi osuus. Osuuden saa siirtää vain jäsenyyden siirronsaajalle ja se tulee siirtää, jos jäsenyys siirretään.

Osuuksien merkintähinnasta ja maksuehdoista määrätään osuuskunnan kokouksen päätöksessä. Osuuskunnan kokous voi valtuuttaa hallituksen päättämään osuuden merkintähinnasta sekä maksuehdoista. Osuuden merkintähinta merkitään kokonaisuudessaan osuuspääomaan, ellei osuuskunnan kokous tai hallitus osuuskunnan kokouksen valtuuttamana toisin päättä.

9 § Liittymismaksu

Osuuskunta voi osuuden merkintähinnan lisäksi periä jäseneksi liittyvältä liittymismaksua. Liittymismaksun perimisestä ja sen määrästä päättää osuuskunnan kokous tai osuuskunnan kokouksen valtuuttamana hallitus. Liittymismaksua ei palauteta.

10 § Ylijäämä

Ylijäämää voidaan jakaa jäsenille ylijäämänpalautuksena osuuskunnan palvelusten käytön suhteessa, osuuksien suhteessa tai korkona osuuksista maksetulle määrälle tai muulla hallituksen esittämällä tavalla.

Ylijäämän jaosta päättää osuuskunnan kokous. Osuuskunnan kokous ei voi päättää jakaa enempää, kuin mitä hallitus on ehdottanut tai hyväksynyt.

11 § Osuuden palautus

Jäsenyyden päättyessä jäsenelle palautetaan osuudesta osuuspääomaan merkitty määrä siten ja niillä edellytyksillä, kuin osuuskuntalain 17 luvun 1 ja 2 §:ssä määrätään.

12 § Osuuskunnan kokous

Jäsenet käyttävät päätösvaltaansa sille lain tai sääntöjen mukaan kuuluvissa asioissa osuuskunnan kokouksissa.

Kokous pidetään osuuskunnan kotipaikassa. Kokous voidaan pitää myös muulla paikkakunnalla, jossa osuuskunnalla on toimipaikka tai jollakin osuuskunnan jäsenellä on jäsenluettelon mukainen kotipaikka.

Jäsen voi osallistua osuuskunnan kokoukseen myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää tavallisessa osuuskunnan kokouksessa noudatettavaan menettelyyn verrattavalla tavalla.

Osuuskunnan kokouksen koolle kutumisessa, kokouskutsun sisällössä, kokouskutsuajassa ja kutsutavassa sekä kokousasiakirjojen nähtävillä pitämisessä ja lähettämässä noudatetaan osuuskuntalain 5 luvun määräyksiä. Kokouskutsu osuuskunnan kokoukseen voidaan lähettää sähköpostilla jäsenen ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen tai muulla sähköisellä tavalla.

12 § Varsinainen osuuskunnan kokous

Varsinainen osuuskunnan kokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Kokouksessa on päätettävä:

1. tilinpäätöksen vahvistamisesta
2. taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä
3. vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
4. hallituksen jäsenten lukumäärä

ja valittava

1. hallituksen jäsenet
2. tilintarkastaja ja tarvittaessa varatilintarkastaja.

13 § Jäsenen aloiteoikeus

Jäsenellä on oikeus saada osuuskunnan kokouksen toimivaltaan kuuluva asia osuuskunnan kokouksen käsiteltäväksi, jos hän kirjallisesti sitä vaatii hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

14 § Hallitus

Osuuskunnan hallitukseen kuuluu Osuuskunnan kokouksen päättämällä tavalla viidestä kuuteen jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa valintakokouksen päättyessä ja päättyy valintaa lähinnä seuraavassa varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa uuden hallituksen valintaan. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ensimmäisessä valintaa seuraavassa kokouksessaan.

15 § Hallituksen kokoukset

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Puheenjohtajan on kutsuttava hallitus koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Jollei hallituksen puheenjohtaja vaatimuksesta huolimatta kutsu kokousta koolle, kutsun voi toimittaa hallituksen jäsen, jos vähintään puolet hallituksen jäsenistä hyväksyy koolle kutsumisen. Kutsun voi toimittaa myös toimitusjohtaja.

Hallitus voi päättää, että muukin kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksessa. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää niissä puhevaltaa, vaikka hän ei olisikaan hallituksen jäsen, jollei hallitus päättä toisin.

16 § Hallituksen päätöksenteko

Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä. Päätöstä ei kuitenkaan saa tehdä, ellei kaikille hallituksen jäsenille ole mahdollisuuksien mukaan varattu tilaisuutta osallistua asian käsittelyyn.

Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnä olevista on kannattanut. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni. Jos äänet menevät puheenjohtajan vaalissa tasan, vaali ratkaistaan arvalla.

Hallituksen kokouksesta on laadittava pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtajan lisäksi yksi hallituksen siihen valitsema jäsen. Hallituksen jäsenenä ja toimitusjohtajalla on oikeus saada eriyvä mielipiteensä merkityksi pöytäkirjaan. Pöytäkirjat on numeroitava juoksevasti ja säilytettävä luotettavalla tavalla.

17 § Hallituksen tehtävät

Hallituksen on huolellisesti toimien edistettävä osuuskunnan etua. Hallitus huolehtii osuuskunnan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä (yleistoimivalta). Hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus voi yksittäistapauksessa tehdä päätöksen toimitusjohtajan yleistoimivaltaan kuuluvassa asiassa. Hallitus voi saattaa hallituksen tai toimitusjohtajan yleistoimivaltaan kuuluvan asian osuuskunnan kokouksen päätettäväksi.

Hallitus tai hallituksen jäsen ei saa noudattaa osuuskunnan kokouksen tai hallituksen tekemää päätöstä, joka on osuuskuntalain tai osuuskunnan sääntöjen vastaisena pätemätön.

18 § Toimitusjohtaja

Osuuskunnalla on toimitusjohtaja, mikäli hallitus niin päättää.

Toimitusjohtajan on huolellisesti toimien edistettävä osuuskunnan etua. Toimitusjohtaja hoitaa osuuskunnan juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti (yleistoimivalta). Toimitusjohtaja vastaa siitä, että osuuskunnan kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtaja saa ryhtyä osuuskunnan toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voi odottaa aiheuttamatta osuuskunnan toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa hallitukselle on mahdollisimman pian annettava tieto toimista.

19 § Osuuskunnan edustaminen

Osuuskuntaa edustaa ja sen toiminimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja yksin ja hallituksen jäsenet kaksi yhdessä. Lisäksi hallitus voi antaa toiminimen kirjoittamisoikeuden nimetylle henkilölle siten, että tämä on oikeutettu kirjoittamaan toiminimen yhdessä hallituksen jonkun jäsenen tai toimitusjohtajan kanssa. Hallitus voi päättää myös prokuran antamisesta.

20 § Tilikausi ja tilinpäätös

Osuuskunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kultakin tilikaudelta on laadittava tilinpäätös. Tilinpäätös on annettava tilintarkastajalle vähintään kuukautta ennen sitä kokousta, jossa tuloslaskelma ja tase esitetään vahvistettaviksi.

21 § Tilintarkastaja ja varatilintarkastaja

Osuuskunnalle on valittava tilintarkastaja. Jos tilintarkastaja ei ole tilintarkastusyhteisö on valittava yksi varatilintarkastaja. Tilintarkastajan toimikausi alkaa valinnasta ja päättyy kolmantena vuotena uuden tilintarkastajan valintaan.

22 § Sääntöjen muuttaminen

Sääntöjen muuttamisesta päättää osuuskunnan kokous. Päätös on pätevä, jos sitä kannattavat jäsenet, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä, ellei osuuskuntalaissa tai näissä säännöissä ole määrätty suuremmasta määräenemmistöstä.

23 § Osuuskunnan nettovarojen jakaminen osuuskunnan purkautuessa

Osuuskunnan purkautuessa osuuskunnan nettovarat jaetaan osuuskuntakokouksen päättämällä tavalla yleishyödylliseen tarkoitukseen tai jäsenille jäsenten yhdenvertaisuus huomioon ottaen.